

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR SVENSKA KYRKAN I KINDS PASTORAT 2018-2021

*"Tillsammans vill vi på olika sätt och i takt med tiden
förmedla det glada budskapet om Jesus Kristus
till alla människor i Kinds pastorat!"*

Enligt kyrkoordningens kapitel 57 ska det i varje församling eller pastorat finnas en församlingsinstruktion. Den är inte bara pastoratets övergripande styrdokument utan också en identitetsmarkör som tar ut en riktning fyra år framåt.

En av kyrkorådet utsedd styrgrupp har lett arbetet fram till en färdig instruktion medan underlaget har inhämtats i dialog med referensgrupp, arbetslag, församlingsråd, stift, ideella och kyrkoråd. Instruktionen utgör därmed ett demokratiskt väl förankrat dokument som samtidigt präglas av såväl kontextualitet som långsiktighet och bidrar till kommande färdriktning, planeringar och prioriteringar.

Kinds nuvarande pastorat bildades den 1 januari 2014 genom sammanläggning av det som tidigare utgjorde Kinds kontrakt med sju olika pastorat och utgör nu med sina ungefär 60 kvadratmil kanske det till ytan allra största pastoratet i stiftet.

Pastoratet sträcker sig över tre kommungränser, Svenljunga, Tranemo och Borås och består den 31 december 2018 av sju församlingar vilka i sin tur

omfattar ett trettiotal mindre orter och byar, 30 kyrkor, 85 anställda och en befolkning på 24 313 personer av vilka 16 653

(c:a 68 %) vid samma tid tillhör Svenska kyrkan. Befolkningen i kommunerna ökar generellt medan antalet tillhöriga samtidigt sjunker något. In-/utträdesnettot 2018 uppgick till -1.6 % och medlemsnettot till - 1.75 %.

Dopfrekvensen i pastoratet är stigande och uppgick vid samma tid till 80.8 %.

En omvärldsbeskrivning.

Hur har kommuninvånarna det idag?

Svenljunga kommun. Svenljunga tätort utgör centrum för kommunens administration och sociala service. I kommunen finns naturbruksgymnasium, nio grundskolor varav en med högstadium, tolv förskolor samt fyra vårdboenden. I kommunens norra delar tätnar befolkningen något medan de södra delarna, som till viss del består av småbruk och glesbygd, präglas av vackra och lättillgängliga naturområden som inbjuder till turism och rikt naturliv.

Den procentuella andelen förvärvsarbetande är högre i Svenljunga kommun än såväl länet som riket. Befolkningsmängden uppgick den 31/12 2018 till 10 654 personer i huvudsak fördelade på orter som Svenljunga, Sexdrega, Holsljunga, Överlida, Mjöbäck, Kalv och ett antal andra orter med skiftande karaktär. Åldersfördelningen visar en stigande kurva för åldrarna upp till 15 år och över 45 år.

I kommunen finns flera större privata arbetsgivare men också gott om lokala underentreprenörer och arbetslösheten är låg. Den dagliga nettoutpendlingen, främst till övriga kommuner i länet, är större än inpendlingen. Störst offentlig arbetsgivare är kommunen med över tusen anställda.

I kommunens egna undersökningar noteras behov av ökad kollektivtrafik, fler bostäder och ökad tillgång till barnomsorg i de norra delarna av kommunen. Man konstaterar samtidigt utmaningar i form av ett ökande antal narkotikabrott, en tilltagande radikalisering och våldsbejakande extremism bland unga vita män. Andra sociala utmaningar berör områden som upplevd trygghet, barnfattigdom och suicidfrekvens.

Kommunen har tillsammans med kyrka, övriga ideella organisationer och enskilda under den flyktingintensiva perioden 2015-2018 varit mycket aktiv i sitt mottagande och integrationsarbete.

Ett flertal förläggningar togs i bruk under perioden och i församlingarnas regi arrangerades ett 20-tal språkcaféer och annan stödverksamhet.

”Utan kyrkans hjälp hade vi aldrig klarat av den här flyktingsituationen i kommunen”

/Kommunanställd

Kommunen lyfter fram vikten av samverkan med det civila samhällets aktörer för att öka välbefinnandet hos kommuninvånarna. I Polisens egen Trygghetsrapport nämns ”människans tillgång till det sociala kapitalet” och begreppet ”tillit” som ”avgörande för att lösa gemensamma problem i kommunen”.

Borås kommun. Den till storlek och invånarantal mer omfattande Borås kommun sträcker sig in som en flik i pastoratets norra del och berör Aplared i den gamla Ljushults församling som idag är en del av Sexdregas församling, medan Dannike tillhör Långhems församling.

På grund av områdets geografiska begränsning i pastoratet och därmed lägre representativa betydelse än de övriga kommunerna, berörs de specifika förhållandena här endast övergripande.

Tranemo kommun. Även Tranemo kommuns befolkning, tillsammans med det anslutande området från Borås, ökar något jämfört med föregående år. Tillsammans med det anslutande området från Borås, uppgick antalet den 31/12 2018 till 12 659 personer. Åldersfördelningen i kommunen visar också här högre antal för grupperna i åldrarna upp till 15 år samt i gruppen mellan 45 till 64 år.

Tillverkningsindustrin i kommunen tillsammans med skogshandling och flera starka industriföretag medför att Tranemo kunnat uppvisa mycket låg arbetslöshet. Kommunen är störst offentlig arbetsgivare med drygt tusen anställda. Nettopendlingen är positiv, det vill säga att inpendlingen är här större än utpendlingen.

I kommunen finns tre vård- och omsorgsboenden, en gymnasieskola och sju skolor med olika intervall från f-9. Från och med januari 2019 samverkar Svenljunga och Tranemo kommuner i arbetet med att ta emot de kommunplacerade flyktingar som fått anvisning av MIV (Migrationsverket).

I området finns många spridda orter som har mycket att erbjuda.

Huvudorten utgörs av Tranemo, andra större orter är Limmared och Länghem, följda av Dalstorp och Grimsås

och ett antal övriga orter med sina olika karaktärer. En vacker natur, rik på skog, sjöar och vattendrag utgör en central tillgång till turism, hälsa och friluftsliv.

Under den flyktingintensiva perioden var kommunen synnerligen aktiv i sitt mottagande och etablerade snabbt en aktiv plattform med Svenska kyrkan och ett 20-tal övriga samverkanspartners från civilsamhället.

”Att involvera alla i en medborgardialog ger ett absolut mervärde.”

/Kommunanställd

I kommunens folkhälsomål formuleras behov av att: ”Skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”. Som en följd av detta utvecklade kommunen 2018, i samarbete med Brå (Brottsförebyggande rådet), polis, bostadsbolag och myndigheter målområden inom ungdomsbrottslighet, ungas droganvändning, organiserad brottslighet, trygghet och trafiksäkerhet. Enligt Brå uppvisar Tranemo kommun idag en lägre andel våldsbrott per invånare än övriga Västra Götaland. Rädda Barnens barnfattighedsrapport visar här på något bättre värden än genomsnittet.

En analys av vår närmaste omvärld

Man kan konstatera att de flesta invånarna i pastoratet har det ganska bra, man arbetar, och uppvisar några av landets absolut lägsta arbetslöshetssiffror. Man klarar sig utan nämnvärt försörjningsstöd och reder sig också som gammal trots viss brist på äldrevard, tillgång på social service och delvis dåliga kommunikationer.

Pastoratets yta sträcker sig 10 mil från norr till söder och sex mil från öster till väster. Denna geografiska omfattning med alla sina byar och tätorter medför en omfattande variation av kulturer, teologiska traditioner, ekonomiska och sociala förutsättningar.

Samtidigt som pastoratet ansvarar för helheten är det angeläget

att också kunna slå vakt om lokala variationer och traditioner. Ett mycket livaktigt engagemang uppvisas på många platser i pastoratet där kyrkan får utgöra relationsskapande nav, angelägna mötesplatser för social och andlig utveckling, kunskapsutbyte och stärkt livskvalitet.

Kyrkans omfattande förtroendekapital uttrycks på olika sätt, inte minst medlemsmässigt, men också genom immateriella värden så som lojalitet, generositet och tillit till kyrkans värderingar.

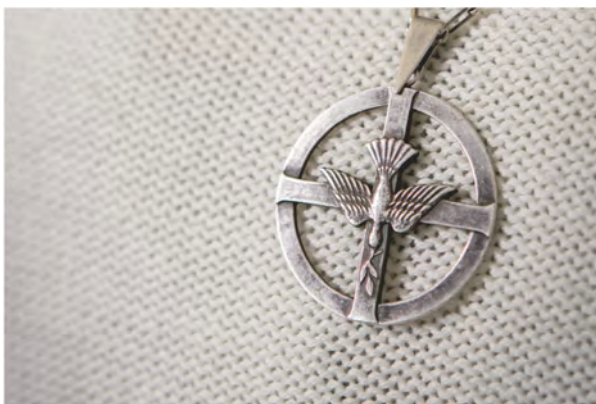
Det tidigare utvecklingsområdet ”Brobyggare genom mötesplatser” har i hög omfattning ökat kyrkans synlighet, kontaktytor och plats i det offentliga rummet. Det är angeläget att detta kunskaps- och tillits-
skapande arbete kan fortsätta utvecklas i hela pastoratet.

Genomförda enkätundersökningar bekräftar det differentierade gudstjänstlivets och de relationsbyggande mötesplatsernas ökande betydelse. Detta visar på kyrkans omfattande styrka som gemenskaps- och tillitsbyggande kraftcentrum i pastoratet.

Samtidigt möter församlingarna varje dag människor som drabbas av ett hårdnande samhällsklimat.

Genomlysningen 2018 av pastoratets diakonala verksamhet och den organiserade samtals-

rådgivningen bekräftar en omfattande diakonal efterfrågan och är av vägledande betydelse för vidare utveckling. Uppgifter om suicidfrekvens och barnfattigdom synliggör på samma sätt vikten av pastorala och sociala investeringar som väg och verktyg för andlig utveckling, psykisk och social hälsa.

De lokala församlingarna verkar medvetet och aktivt till att utifrån ett missionsperspektiv möta efterfrågan av pastoral och diakonal närvaro och stärka det sociala kapitalet i bygden.

Med anledning av flyktingmottagandet och mötet med andra trosuppfattningar har det internationella och ekumeniska arbetet blivit allt viktigare.

I pastoratets kartläggning av flyktingarbetet under perioden 2015-2018 tydliggjordes omfattande gemensamma insatser mellan offentlig sektor och civilsamhälle. I mötet med egen och andras tro tydliggjordes behovet av kunskap och fördjupning i dessa frågor.

Pastoratet uppvisar ett högt men samtidigt sjunkande medlemstal medan befolkningen ökar något. Pastoratet erbjuder därför utifrån sitt grundläggande uppdrag en kvalificerad verksamhet för olika åldersgrupper. Barn-, konfirmand- och ungdomsverksamhet, två förskolor och inte minst en omfattande kör och musikverksamhet visar tillsammans på ett aktivt och teologiskt grundat barn- och lärandeperspektiv, ett alternativt budskap till människor i en resultatnriktad och alltmer materialistisk värld.

***”Existentiell välfärd sträcker sig ju också förbi
de rent materiella områdena, som sociala
sammanhang, gemenskap och så...”***

/Kommunanställd

Mansgrupp, grön diakoni, studiegrupper, seminarier, föreläsningar, café, Second hand och Mötesplats prästgården - pastoratets teologiska kurs- och kulturcentrum, utgör tillsammans med ett differentierat

gudstjänstliv och liturgisk tillgänglig gestaltning andra exempel på hur pastoratet vill möta varje generations behov av fördjupning av den kristna tron och efterfrågade gemenskaper.

Samtal har även förts med Svenljunga kommun kring medverkan vid en kommande Familjecentral och etablering av Familjerådgivning.

Mål och identitet

Mål: Tillsammans vill vi på olika sätt och i takt med tiden förmedla det glada budskapet om Jesus Kristus till alla människor i Kinds pastorat!

Identitet: Nya Testamentets olika berättelser lyfter fram människans okränkbara värde som Guds avbild tillsammans med perspektiv av kärlek och befrielse. I Lukasevangeliet kap. 24: 13-33 möter vi två resignerade lärjungar på väg till Emmaus, på väg från de omtumlande förlusterna och kaoset i Jerusalem, på väg tillbaka till det gamla.

Till det förflutna.

En tredje person ansluter sig. Lyssnar, ger själavård. Först i brytande av brödet blir personen identifierad som den uppståndne Kristus. ”Då öppnades deras ögon” läser vi.

I den gemensamma vandringen, i det existentiella samtalet, i brytandet av brödet och delandet med varandra blir Gud synlig, ges hopp, befrielse och nytt liv. I Matteusevangeliet 25: 32-40 förstärks det sociala motivet. Jesus leker med orden och byter identitet med människor som lever i olika former av utsatthet och frågar oss vad vi har gjort för dem - det vill säga honom.

”Vi måste våga vara verksamma också utanför kyrkans traditionella ramar.”

/Diakon i pastoratet

Kyrkans såväl nationella som internationella identitet och förståelse för sin uppgift grundar sig på motiv som dessa men också genom att tro, leva och verka i Kristi efterföljd. Här finns därför ett centralt sändnings- och tjänarmotiv riktat till den andre, till medmänniskan, till den som bor eller vistas i Kinds pastorat. Det är genomgående kristocentriska perspektiv som legitimeras genom bibel, kyrkoordning, och bekännelseskriterier såsom psalmböcker, gudstjänstordningar, andra vägledande dokument, liv och tradition.

Jesus Kristus är densamme genom alla tider. Samtidigt behöver evangeliet förkunnas, förklaras, tolkas och gestaltas i varje ny tid och i varje nytt sammanhang för att identiteten ska kunna bevaras. I sitt sändningsuppdrag verkar kyrkan för tro, hopp och försoning utan att göra skillnad på människor, trostillhörighet eller etnicitet.

När kristen tro uttrycker sig på detta sätt medför det naturliga uttryck i en social kontext. Det blir ett samspel mellan ett socialt och andligt perspektiv utifrån en social och teologisk kollektiv ram. Kyrkan förutsätter på det sättet alltid ett socialt sammanhang, eller om man så vill - en social kropp - där alla delar hör samman med varandra (Rom.12:3-8).

Denna förståelse för kyrkans identitet är också utgångspunkt för pastoratets Församlingsinstruktion.

Pastoralt program

Hur kan vi inom ramen för barnperspektiv, omvärldsanalys och den grundläggande uppgiftens fyra olika aspekter möta framtidens utmaningar? Och hur ska de framtida mötesplatserna utformas? Så här vill vi reflektera och agera utifrån barnperspektivet och fördelningen av den grundläggande uppgiften i pastoratet:

Barnkonsekvensanalys: Barnens perspektiv är alltid närvarande i pastoratets verksamhet. Samtliga övergripande beslut i pastoratet reflekterar barnens perspektiv och synliggörs löpande i protokoll och dokumentation. För pastoratets förskoleverksamhet finns särskilt framtagen barnkonsekvensanalys.

Gudstjänst: Gudstjänstens syfte är mötet med Gud och med varandra. Det är därför angeläget att visa lyhördhet och sträva efter tillgänglighet utifrån kontext och behov.

Ett aktivt arbete med gudstjänstutveckling förutsätter framtagande av en strategisk övergripande plan med olika liturgiska perspektiv men som också rymmer en översyn av gudstjänsttider, varierande gudstjänstformer, inklusivt språk, kör och musik, gestaltning och tilltal. Att ibland erbjuda huvudgudstjänst med dop kan stärka gudstjänstgemenskapen, att kunna boka dop via webben ökar tillgängligheten. Genom att erbjuda gudstjänstgrupper fördelas de liturgiska rollerna och ger plats för fler ideella utöver kyrkvårdsgrupperna.

Barn- och familjegudstjänster/mässor stärker barnperspektiven och relationen till familjerna. Att göra mindre ”rum i rummet” minskar känslan av ödslighet när vi inte är så många i gudstjänsten. Att erbjuda ”drop in” dop/vigsels en gång per år kan efter hand i större församlingar visa sig kunna öka frekvensen av kyrkliga handlingar och medlemstal. Mötet i kyrkorummet börjar ofta utanför rummet. Kanske en kyrkbänk på torget?

Diakoni: Diakoni handlar om tjänande, om tro omsatt i praktisk handling. Genomförande av en ökad diakonal samordning i pastoratet minskar utsattheten, stärker arbetsglädje och arbetsgemenskap. Det är samtidigt angeläget att kunna utveckla pastoratets samtalsrådgivning och den profetiska diakonins uppgift att vara de utsattas röst i samhället.

Rädda Barnens rapporter och suicidfrekvens påminner oss om diakonins betydelse för olika åldrars grundläggande behov av gemenskap, hopp och tillit.

”Den som firar gudstjänst sänds ut i vardagen för att vittna om evangeliet och göra kärlekens gärningar, till mission och diakoni”

/Kyrkoordningen, kap. 17

En övergripande organisering och utbildning kring de ideellas insatser bidrar till ökad kvalitet och långsiktiga perspektiv. En fortsatt utveckling av antalet kravlösa mötesplatser där ideella kan ta plats kan på det lokala planet möjliggöra fördjupning av tron och bidrar till att uppfylla diakonins särskilda mål och uppdrag liksom en fortsatt process kring grön diakoni och arbetsträning för människor med arbetsrelaterade behov.

Undervisning/lärande: Allt lärande i församlingen utgör en livslång process med syfte att kunna tolka och tyda livet utifrån en kristen kontext. Behovet av kunskap om kristen tro och tradition i vårt samhälle ökar.

En gemensam plan för övergripande pedagogiska strategier i pastoratet som även rymmer lokala uttryck kan stabilisera och ytterligare utveckla det pedagogiska arbetet i varje församling, motverka ensamarbete och stärka möjligheten att ta emot ideella.

Pastoratets båda förskolor utgör centrala fundament för undervisning och mission. Närvaron i grundskola och gymnasium är önskvärd utifrån lärandeperspektivet samtidigt som det är viktigt att också bjuda in till församling och kyrka. Dialog- och studiegrupper för andra åldersgrupper och med olika profiler utgör självklara centra för fortsatt undervisning och lärande i alla delar av pastoratet.

***”Guds kärlek till sin skapelse är
inte inskränkt till de
Kristustroende.
Den är total och inklusiv.”***
/Ur Ett biskopsbrev om diakoni 2015

Att rekrytera och rusta ideella är en angelägen och omfattande del av kyrkans liv.

En adjungering av ungdomsrepresentanter till församlingsråd och kyrkoråd kan stärka ungdomarnas roll i församlingarna men har

också en pedagogisk och framtida betydelse. Byalag och sockenråd kan inbjudas att användas som remissinstanser till Församlingsråden och så bidra till ökad kunskap och delaktighet.

Mission: Begreppet mission utgår från latinets ”missio” i betydelsen sändning till världen.

Vi är en del av den världsvida kristna kyrkan och sänds till att i tro på den uppståndne Jesus Kristus kunna

leva och verka i dialog med människor och det lokala samhällslivet.

Temadagen ”Det flödar glädje” med dess seminarier, Tranans Second Hand och café, utökningen av antalet förskolor och Mötesplats Prästgården ökar väsentligt kyrkans synlighet och betydelse, skapar ständigt nya relationer, nyfikenhet och engagemang och utgör angelägna processer som fortsätter att utveckla pastoratet.

Mission innefattar viljan att i olika sammanhang berätta om Jesus, om betydelsen av kristen tro, gudsbild, människosyn och värderingar. Det innebär att förutom i våra redan etablerade gemenskaper också ta större

plats i den offentliga debatten, i möten med kultur och samhälle, vårt Fair trade- arbete och engagemang i ACT (Kyrkans internationella arbete), i våra internationella grupper, ekumeniska samtal, i flykting- och integrationsarbete. Mission handlar samtidigt om att vi vill kunna bevara den pastorala närvaron i pastoratets glesbygdsområden, men också om ett angeläget kommande pionjärarbete i pastoratets nya bostads- och tillväxtområden.

Pastoralt program: Tre prioriterade områden!

Genomförandet av de tidigare prioriterade utvecklingsmålen ”Brobyggare och mötesplatser” har fått genomgripande betydelse i pastoratet. Kyrkans synlighet och plats i det offentliga rummet har ökat och kontaktytorna med det omgivande samhället har kunnat växa. Samtidigt som denna verksamhet inte avstannar utan fortsätter att leva och utvecklas i pastoratet, nu också inom områden som grön diakoni och arbetsrehabilitering, behöver pastoratet få fortsätta utvecklas inom ramen för dessa tre områden:

1 Gudstjänstutveckling. Kyrkorummet är en central plats för mötet med Gud och varandra.

Kyrkorummet med sina symboler, arbetet med gudstjänstens musik, språk, tillgänglighet, lokala variationer, liturgisk gestaltning och uttryck för olika åldrar liksom

bemötande och handhavande i samband med de kyrkliga handlingarna är områden som ständigt måste aktualiseras.

Ett aktivt arbete med gudstjänstutveckling stärker pastoratets andliga utveckling och barnens och familjernas perspektiv men svarar också mot det redovisade behovet av tillits- och meningsfyllda mötesplatser.

2 Undervisning/lärande. Framtagande av en plan för pastoratets pedagogiska arbete med särskilt fokus på barn, ungdom och unga vuxna men också för rekrytering, samordning och utbildning av ideella. Ökad övergripande samordning men med bibehållande av lokala uttryck och traditioner.

3 Kyrkan i omvärlden. Här finns behov av att stärka och samordna pastoratets miljöarbete, se över närvaron på sociala medier, utreda frågan om vänförsamling och vår närvaro i nya områden och i områden som växer.

Domkapitlets regler samt övriga uppgifter

Fördelning mellan församlingar, samarbetsområden, ekumenik och språklig mångfald. I varje församling finns ett församlingsråd som bidrar till församlingens utveckling så som det beskrivs i pastoratets arbetsordning och i Kyrkoordningen. Präst finns som kyrkoherdens representant med i varje lokalt församlingsråd.

En präst eller diakon är i varje församling chef för den församlingens vårdande personalen. Viss pastoral samordning i pastoratet sker även genom de personer som har ett särskilt samordnande ansvar inom ett visst kompetensområde, såsom för barn- och ungdomsverksamheten, de ideella, konfirmandarbetet, diakonin och musikverksamheten.

Efter behov tjänstgör personal ibland över den lokala församlingsgränsen. En särskild präst, direkt underställd kyrkoherden, ansvarar för pastoratets medverkan i jourhavande präst och för pastoratets kyrkliga inventarier.

I samband med flykting- och migrationsarbetet används i förekommande fall tolk. Biblar och inslag i gudstjänsten på annat språk kan på samma sätt förekomma i gudstjänsten vid behov. Ekumeniska gudstjänster och samtal kan ibland äga rum tillsammans med den lokalt representerade Ekumeniakyrkan och en lokal Missionsförsamling. Självvård och kyrkliga handlingar på minoritetsspråken, teckenspråk eller på annat språk tillhandahålls vid behov med hjälp av extern kompetens. Inga ekumeniska avtal finns i pastoratet.

Konfirmandarbetet: Pastoratet följer Svenska kyrkans riktlinjer för konfirmandarbete.

Disposition av tjänster och firande av huvudgudstjänster.

I pastoratet finns elva prästbefattningar, varav en kyrkoherde och tio komminister samt åtta diakonbefattningar, en organistbefattning samt

åtta kantorsbefattningar. Huvudgudstjänst firas regelmässigt alla söndagar och helgdagar i varje församling. Två tredjedelar av dessa gudstjänster firas i regel som högmässa, i vissa församlingar firas i stället högmässa varje söndag. I genomsnitt firas drygt 13 gudstjänster per söndag och helgdag i pastoratet och antalet huvudgudstjänster med nattvard uppgår till minst 300 per år. Huvudgudstjänsterna kompletteras

ofta med annan gudstjänstform så som musikgudstjänster och familjegudstjänster. Ibland firas gemensam pastoratshögmässa.

I Kinds pastorat och dess församlingar finns idag dessa kyrkor, kapell och gudstjänstlokaler:

Ambjörnarp, Dannike, Dalstorp, Grimsås, Hillared, Holsjunga, Hulared, Håcksvik, Kalv, Limmared, Ljungsarp, Ljushult, Länghem, Mjöbäck, Mossebo, Månsstad, Mårdaklev, Nittorp, Redslared, Revesjö, Roasjö, Sexdrega, Sjötofta, Svenljunga, Svenljunga kapell, Södra Åsarp, Tranemo, Tranemo kapell, Ölsremma, Örsås, Östra Frölunda och Överlida.

”Vi är kyrka tillsammans! Tillsammans växer vi!”

/Från ett arbetslag i Kinds pastorat

Svenska kyrkan
KINDS PASTORAT